

List za koristi delavskega ljudstva. Delavci so opravičeni do vsega kar producirajo.

This paper is devoted to the interests of the working class. Workers are entitled to all what they produce.

PROLETARAC

Entered as second-class matter, Dec. 6, 1907, at the post office at Chicago Ill. under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

Officer: 2146 Blue Island Ave

"Delavci vseh dežela, združite se"

PAZITE!

na številko v oklepajuki se nahaja poleg vašega naslova, priljubljenega spodaj ali na ovitku, Ako (124) je številka tedaj vam s prihodnjo številko našega lista potete naročnina. Prosimo ponovite jo takoj.

Stev. (No.) 123.

Chicago, Ill., 18. januarja (Januar), 1910.

Leto (Vol.) V.

IN ZOPET VAM SVETUJEMO:

POŠILJAJTE SAMI SVOJ DENAR V STARI KRAJ!

Kadar pošiljate denar v stari kraj ali kamorsitodi, pošiljate ga sami in sicer po pošti. POŠTA JE NAJČENEJŠA IN GOTOVO JE TUDI NAJBOLJ VARNA!

Čemu najemati hlapce, takozvane "pošiljatelje denarja", da ga oni pošiljajo namesto vas? Čemu podpirate privatne agente, kateri špekulirajo na nevednost ljudske mase z namenom, obogatiti z vašimi krvavimi žulji? Bodite močje! Sami storite, in si prihranite tiste groše, ki jih morate plačati agentom, da pošljejo denar namesto vas.

Pošta je najcenejša in najbolj varna! Pošta je javna institucija; da si je v rokah kapitalistične uprave, vendar ne služi v privatni profit. Bančni zavodi in agenture, ktere se pečajo s pošiljanjem denarja, so pa izključno v privatnih rokah: sredstva za lov na denar. Privatne agenture tudi ne morejo ničesar jamčiti ali garantirati. Agentje predvsem gledajo za svoje lastne koristi, kako bi si hitro nagrabili denarja. "Get-rich quick" je njih cilj; sladka pesem "svoji k svojim" je le vada. Zato ni čuda, da take privatne denarne agenture tako rade zletejo v zrak — danes tu, jutri tam. Na tisoče lahkovernih proletarcev je na ta način že izgubilo svoj težko prislužen denar. Na stotine hrvatskih delavcev je na ta način prišlo ob stotisoče dolarjev, ko je bankrotiral Zotti v New Yorku: Zotti je tudi "pošiljal" denar v stari kraj! Ne pozabite Zottija! Kar je on naredil, naredijo lahko tudi drugi agentje. Opreznost torej!

Pošiljajte sami svoj denar po pošti! Pošta vas ne bo niti za jeden cent prevarila in ne izgubite niti centa. Pošta je tudi najhitrejša. Po privatnih agenturah navadno leži denar kar po cele tedne, dokler nimajo večje svote, ktero potem skupno odpošljejo. Na pošti pa gre denar naprej brez odloga.

Vzorec prošnje (aplication) za internacional Money Order dobite zastoj v vsakem poštne upr. Vzemite ga domov, in nekoga bote že dobili, ki razume angleško, da vam za enkrat pokaže, kako se dotični listek izpolni. Drugič bote pa že sami znali. To ni nobena "kunšt".

Bodite torej neodvisni tudi v tem oziru!

ALI MOREJO BANKE KAJ JAMČITI?

Po zadnjem poročilu iz zvezine zakladnice je v Zedinjenih državah vsa denarja v prometu: zlatu \$1.593.300.000, srebro 689.700.000, papir 610.000.000. Skupaj \$2.902.800.000.

Vseh bančnih vlog v Zed. državah po zadnjem poročilu je pa \$21.000.000.000.

Ako bi recimo ves denar, kar ga danes cirkulira, znašal okroglo tri milijarde dolarjev, tedaj je na vsak dolar v prometu sedem dolarjev vložnih v bankah. Tukaj je toraj dokaz, koliko je vredno takozvano "jamčenje" naših denarnih zavodov. Če bi banke imele tudi ves denar zaprt v blagajnah, ne morejo vseeno ničesar jamčiti, kajti njih nevrednostne zadolžitve so sedemkrat večje kot ves njih denar.

Mister Saxer, lastnik skebskega dnevnika, kontrolira razen "Proletarea" in "Clevelandske Amerike" vse slovenske časopise v Ameriki. Vsi oglašajo njegove šifkarte in ob priliki kimajo za njim. Naravno: —svoji k svojim!

"Glas Naroda" je skebski list — in Glasilo šifkart!!

Splošen pregled.

—Kozastvo v Spokane, Wash. je še vedno na delu. Delavce, ki hočejo izrabiti ustavno zajamčene pravice, pobijajo s količi.

Kaj pa javno mnenje? Nikjer na svetu, tudi v Rusiji in Turčiji ni tako nasilstvo mogoče. Ameriško ljudstvo spi, le socialistični delavci protestirajo.

Kaj pa zvezna vlada? Vincent St. John je brzozjavno sporočil predsedniku o teptanju ustavno zajamčenih pravice v Spokane, Wash. Taft do danes še ni odgovoril. Najbrž se njegovi možgani pečajo z železniciami v Mandžuru in poštnimi hranilnicami.

Mogoče v družbi kapitalistov krpa staro glorio, h kateri se dandanes prišteva tudi poturčenje republike.

Tega pa predsednik gotovo ni sam kriv. To je zakrivilo ameriško kapitalistično časopisje vseh narodov, ki vzgaja ameriško ljudstvo tako, da ne pozna drugega ideala — kot polno možno denarja in v vsakem veletatu in roparju vidi "kunšnega" človeka.

—Ako delavec in mula, ki delata za istega kapitalista, zbolita, bo kapitalist poslal po živinozdravnika, da mu ozdravi mulo. Za delavca se ne bo brigal.

V današnji krščansko kapitalistični dobi je kapitalistu več vredna mula, kot človek, o katerem trdijo vsi kristjani, da je stvarjen po božji podobi.

—Pred nekaj meseci so cenili, da so delnice trusta za jeklo in železo vredne \$200.000.000. Danes so pa vredne \$345.000.000. Kapitalisti so napravili \$145.000.000 dobička, ne da bi genili z mezin-cem.

Koliko dobička so pa imeli delavci ki delajo za ta trust? Nič!

—John Bigelov, nekdanji zastopnik ameriške republike na Francoskem je star 92 let. Starček je krepak in zdrav.

V nekem listu pravi Bigelov: "Vidim večji vseh v revoluciji kot v vsaki reformi naše domovine. Zadnji dve leti je bila večja armada plačojemalcev v revolti proti plačodajalcem, kot v naši civilni vojni s konfederiranimi državami. Seve ni bila ta revolta tako krvava, ker se je večinoma ugodilo zahtevam plačojemalcev.

Vzlic temu pa trdijo kratkovidni ljudje, da ne živimo sredi razredne borbe.

Delati, da se človek preživi, je častno. Delati za dobiček drugih ljudi pa pomeni priznati roparje za gospodarje.

—Za stalno armado in mornarico plača vsaka družina petih glav na leto \$17.50 potom indirektnega davka.

Danes smo vsi prizadeti, da ponižamo Nikaraguo v interesu pešice kapitalistov.

—V Buenos Aires so zaprli 500 oseb kot "anarhiste". Tako poroča brzozjav!

Kapitalisti v Argentiji morajo biti res veliki lopovi in hudodelei, da anarhizem tako dobro vspeva med njimi.

—V Argentiji niso v zadregi kapitalisti, ako je treba udariti po delavskih organizacijah.

V Buenos Aires so ubili načelnika policije Ramona Falkona. Do danes se še ne ve, ali so ga usmrtili lopovi v fraku in klacku ali kak tramp. Kapitalistični vladi je to dobro došlo. Zapreti je dala 600—700 nedolžnih delavcev, ker priporočajo svojim tovarišem organizacijo in socializem. Te delavce, ki se borijo s postavnimi sredstvi za boljše bodočnost, je kapitalistična vlada proglasila za

anarhiste, da bo potem lažje prikrila svoj zločin.

—V New Yorku je 200.000 oseb brez dela. New York je pa mesto milijonarjev, —mesto, v katerem je največja beda in največje bogatstvo.

Mar je to božja volja?

—Iz St. Louis Mo. se poroča brzozjavno, da je zvršila samomor gđ. Grace Hubbard. Pisala je komedije. Neki gledališki ravnatelj ji je pa vkrauel snov za najboljšo komedijo, kolikor jih je napisala do sedaj. To jo je gnalo v prostovoljno smrt.

Duševne in ročne delavce so kapitalisti še vedno okradli za njih delo, ako jim radi te vrste tatvine ni bilo treba iti na oddih v ječo.

—Ameriško kapitalistično časopisje poroča, da je bil Zelaya, bivši predsednik Nikaragoe izkorističevalec najhujše vrste. Vsako leto je baje oropal ljudstvo za \$500.000!

Zelaya je pa v primeri z našimi Rockefelleri in Morgani siromak in bedak. Ti ljudje vzamejo vsako leto dvajsetkrat toliko kot Zelaya.

Zakaj ameriško kapitalistično časopisje ne prime ameriških izkorističevalec?

No! Za to, ker se redé o njih milosti!

—Delavci! Ali ste že razmišljali o tem, da bi bilo pametno, da bi vsak delavec, ko postane nesposoben za delo zvišal državno pokojnino?

Ako ste razmišljali o tem, ste priznali, da bi bila to pametna državna naredba.

Kapitalisti pa mislijo povsem drugače. Ti gospodje menijo, da pokojnina gre le uradnikom in advokatom, ki pomagajo kapitalistom, da so delavci sužnji.

Delavci in tovariši! Ako se ne strinjate s kapitalisti, glasujte pri volitvah za delavske kandidate—socialiste.

—Nezaveden človek se zaveda svojega duševnega dela.

—Izkoriščani delavci ne nastopajo složno, ker se vsi ne zavedajo, da jih kapitalisti izkorističajo.

—V New Yorku je prišel brezposelni delavec William Grisel na policijsko sodišče in zaprosil sodnika, da ga pošlje v prisilno delavnico. Tožil je, da je brez dela in da ne more dobiti dela. V ponedeljek zvečer je doživel, da sta dva tovariša na 26. ulici, ko so v vrsti stali za kruh, umrla lakote. Boji se, da bi ga doletela ista nezgoda, zato prosi sodnika, da ga pošlje v prisilno delavnico.

Policijski sodnik Breen ga je uslišal in poslal za tri mesece v prisilno delavnico.

Tako se je zvršilo leta 1910, v dobi civilizacije, kulture in krščanstva v najbogatejšem mestu na svetu.

Pobožni trebušasti in bogati bružoa bo pa vzlic temu trdil, da lahko vsakdo dobi delo, če le hoče delati; zvečer se bo pa vsvegademenu in neskončno modremu bogu zahvalil, da je svet tako modro vstvaril in njega obdaroval z bogastvom.

—Občeznana je, da ekspresne družbe ocajnijo ljudstvo, kolikor le morejo. Ob praznikih so računale za oddajo vsakega zavoja od 25 centov do enega dolarja. V St. Louisu Mo. bo sedaj ta rop preiskavala državna železniska in skladščena komisija. Komisija trdi, da se ekspresne družbe lahko prisilji da v mestih za oddajo zavojev ne računajo nič. V drugih državah se ne nastopi proti temu modernemu roparskemu viteštvu. Zakaj?

V Avstriji ima pošta tudi od-

delek za tovore. Ali ne bi bilo umestno, da se tudi v Ameriki uvede tovrstna pošta in tako naredi konec brezvestnežem, ki žive udobno življenje na ljudski račun???

—Cannon, predsednik ameriškega kongresa je zadnje nedeljo pred zbranimi verniki svoje sektaške cerkve zatrdel svojo živo vero.

Stara igra! Nekaj navadnega, ki je povsod doma. Okraj oceana je tudi stari znanec dr. Šušterčič, vodja slovenskih klerikalcev vnet kristjan pa le z jezikom.

Pa ne čudimo se! No, veletatovi in roparji na splošni ljudski lastnini so še vedno z veliko vneto priznali javno, da so člani kakšne sektaške cerkve. Kjer je bilo treba klečati in moliti na glas, so bili še vedno prvi.

—Po nemškem zakonu za živež, ne sme vsebovati čista mast več kot 0.3 procente vode. Naravno je, da so mesarji na debelo prisiljeni izdelovati dvoje vrste čisto mast: za Ameriko in Nemčijo. Čista mast za Ameriko je za 15 procentov dražja kot boljša in čistejša, ktero izvažajo v Nemčijo.

Mesarji res ljubijo svojo domovino!

—Kako krasno in vzvišeno je, če človek goji slovensko misel in ideal, če se navdušuje plemenito za vse, kar so najboljši sinovi dali narodu. Solzica iskre v očeh zvestemu sinu majke Slave, ki kasneje z veseljem šteje dobiček, ktere ga sta mu prinesla idealizem in navdušenje za narodno stvar. To so tisti plemeniti kramarski Slovenci, ki se v javnosti bahajo s svojo požrtvovalnostjo in odprto roko, na tihem pa oderejo svoje drage rojake, da je strah in groza.

—V Baltimoru obstoji policijska zarota, ki ima namen uničiti strokovna delavska društva —unije.

Dogodek je ta le: Pred 14 dnevi je razpočila bomba pod mostom Baltimora Ohio železnice. Policija je aretirala več "sumljivih" oseb, med njimi tudi Waltera Amesa, sedmega predsednika mednarodne strojniške unije za Ameriko.

Vsa znamenja pričajo, da je pri tej razstrelbi imela policija svojo roko vmes. Med aretiranci je tudi neki Harry D. Madden, ki je priznal zločin in imenoval sokrivce. Iz te izpovedi je razvideti jasno kot beli dan, da je bil atentat z bombo navadno in nizko policijsko delo.

—Za kakšne vrste ljudi delajo delavci? Za lenuhe in uživače!

Mar ne!

V nedeljo dne 9. januarja so našli na postelji v bordslu 2014 Dearborn ulica, Chicago, Ill. mrtvega 26 let starega milijonarja Natana Moore-a. Bogati pridanič je bil star gost v zloglasni hiši. Večer pred smrtjo je pri penečem šampanjev v družbi zloglasnih žensk priredil orgijo. Nažrl se je preveč žganja in šampanjeva, nastopila je reakcija in bil je mrtev.

Kakor je živel, tako je poginil. V ponedeljek so prišli v Chicagu sedemnajst let staro dekle Roberta De Janon iz Philadelphije, ki je dedič \$10 milijonov, ker si je privoščila špas, da je ubežala s svojim starim in oženjenim služabnikom.

Dekleta bodo odvedli nazaj k staremu očetu; sluga bo pa šel za greh najbrž delat pokoro v ječo. Tovariši in delavci! Za take ljudi delamo, stradamo in prezebamo. Ker redimo take ljudi, morajo naši otroci v najnežnejši mladosti v tvojno mesto v šolo.

Ali ni skrajni čas, da se pridružite socialistom, ki pravijo, da

morajo za delo sposobni ljudje vsi delati.

Kdor ne dela, naj tudi ne je!

—Današnji poslanci v ameriškem kongresu so člani kapitalističnih strank. Zakon določa, da mora vsak poslanec imeti tajnika, ki dobiva iz zvezne državne blagajne \$125 dolarjev plače na mesec.

Med temi poslanci so pa nekteri taki "graftarji", da nimajo tajnika in \$125 vsaki mesec spravijo v svoj žep, ali pa nujno potrebna pismena dela izročijo cenenim stenografom, ki jih zvrše za nizko odškodnino. To zlo se je tako razširilo med poslanci, da so se stenografi in tajniki v Washingtonu D. C. organizirali in po svoji uniji zahtevajo, da se temu poneverjenju državnega denarja naredi konec.

Kratkovidni delavci pa vseeno pričakujejo, da jih bodo taki lovci za dolarjem varovali pred gražekimi trusti in za delavce uvedli prepotrebne družabne preosnove.

—Finančne operacije Morgana vznamirajo kapitalistične ljubitelje miru. Njih časopisje že kriči: "Država je v nevarnosti!"

Morganova "Equitable" družba za zavarovanje noče kupiti bondov okraja Dallas v Texas, ker je teksanska postavodajna zbornica sprejela zakon, ki Morganovi zavarovalni družbi ni všeč.

Morgan, multimilijonar je bojkotal teksanske vrednostne papirje, ker so postavodajalci sprejeli zakon, ki trustjanom, katerih vodja je Morgan, ni všeč. Ako pojde tako naprej, bodo kapitalisti bojkotali vsako državo, ktere poslanci ne bodo njih poslušna in ponižna dekla.

Kaj bo temu sledilo? Kapitalistična država bo prišla v protislovje s kapitalisti. Temu se ne da izogniti. Nastal bo boj, v katerem bodeta oba propadla — kapitalistična država in njena cvetka kapitalizem. Iz obeh bo vsklilo novo življenje — pristni ameriški socializem, o katerem ne bo mogel nihče trditi, da so ga razširili hudobni inozemci.

—Mesto Montreal v Canadi so tekem 6 let okradli za \$7.200.000. Štirinajst "visokih" mestnih dostojanstvenikov je na zatožni klopi.

Mi smo prepričani, da med temi štirinajstimi tatovi uradniki ni tudi enega socialisti. Da bi se vsak teh tatov zgražal, če bi mu kdo podtikal socialistično mišljenje.

Nadalje smo prepričani, da vsi ti tatovi verjamejo v boga, priznajo svetost lastnine, hodijo ob nedeljah in praznikih v cerkev in preklinjajo socialistične prekucehe.

—Zrakoplovec Hubert Satham je prekosil do sedaj vse svoje tekmece z letalnimi stroji. V Mourmelonu se je dvignil do 1050 metrov visoko. S tem je dosegel svetovni rekord, prekosil je Orville Wrighta in Louis Boulhana.

—Soproga Evgenija Azeva je zvršila samomor, ker se je prepričala, da je bil njen soprog špijon ruske policije, ki je s podlimi ovdabami izročal svoje tovariše v šalom.

—Politična kaznenka Pavlina Jarševska je pobegnila iz ječe v Odesi. Beg je posrečil in policija jo išče zaman.

Bravo!

—Na Angleškem se je osnovala pod Scottom ekspedicijska za odkritje južnega tečaja. Britska vlada bo prispevala \$100.000. Ekspedicijska bo zapustila v juliju t. l. Anglijo.

V. izkaz podpore za vdove in sirote v Cherry, Ill.

Preje izkazano \$195.43
Slov. soc. klub št. 3. Conem. Pa. 5.00
Dr. Slavija št. SNPJ. Chicago 9.25
Skupaj \$208.68.

—Chance, avditor za ameriško pošto je v svojem letnem poročilu priporočal toplo, da se v Zdr. drž. ustanovi poštna hranilnica. S statističnimi podatki je dokazal, da je ta zavod nujno potreben v ameriški republiki.

—Avstrijska vlada je odpoklicala grofa Forgateša avstroogrskega poslanca iz Beograda. To je zvršila vlada, ker se je z dr. Friedjungom blamirala v znanem srbsko veleizdajskem procesu Forgateš je poslal Friedjungu ponarejene listine, ktere je Friedjung porabil za svoje laži.

—Avstrijska vlada je znanega nemškega ljudskega pesnika Petra Roseggerja, rod. Štajarca pozvala v visoko zbornico. Peter Rosegger je na ponudbo uljudno in odločno odklonil.

—Ruska vlada, oziroma ministertvo za inozemska dela je v dogovoru z ameriško vlado glede železnice v Mandžuru in na Kitajskem. Vse železnice naj bi kupila Kitajska finančna bil za mednarodni kapitalistični sindikat. Evropski in ameriški kapitalisti so zadovoljni s predlogom, le Japonci ni ta predlog všeč. Saj ni čudo. Predlog je fin ruski diplomatičen trik, ki ima namen, vničiti japonski vpliv v Mandžuru.

—Cesar Viljem je odprl pruski deželni zbor. V prestolnem nagovoru je priporočal preosnovno volilne pravice za Prusijo.

—Francoska vlada se je zjediničila glede sredstev proti bojevitim škofom, ki napadajo javne šole.

Katoliške takozvane privatne šole bodo prišle pod državno nadzorstvo.

Kjerkoli bodo katoliški stariši tožili učitelje, bo učitelje zastopala vlada kot tožena stranka.

—Maksim Gorkij znani ruski pisatelj bolega za jetiko. Vzlic boleznim pa dela neumorno. Sedaj biva na otoku Capri v Italiji.

NAŠI OTROCI?

Ali so res naši? Kedar odrastejo morajo delati za druge, svojo pamet in čas morajo porabiti za dobiček drugih —tujih ljudi, ki so jih najeli, da delajo za nje.

Ha! Mi si domišljamo, da bodo postali kmetje ali mali obrtniki in bodo proizvajali za se.

Kaj še!
Odrli jih bodo trgovci na debelo, železniški magnatje in druga kapitalistična golazen, ki se organizirajo v trustih.

Naši otroci? Naši otroci so dandanes sužnji kapitalistov pa naj bodo navadni delavci, mali obrtniki ali pa izšolanji profesorji in inženirji. Kapitalisti jih izžemajo in morijo kot nas.

Naši otroci? Naši otroci so le dozdnevno, njih duševno in telesno moč pa lastujejo kapitalisti v svojo korist. Tak je današnji sistem, taka je današnja kapitalistična družba. To je sistem sužnosti. Naši otroci odhajajo z vsakim dnem v kapitalistično sužnost, o grozna večina si pa domišlja, da živimo v svobodni državi. Ako nočemo uvekovečiti sužnosti tedaj doli s kapitalistično družbo, da bode našim otrokom res sijal svobode zlate žar!!

PROLETAREC

LIST ZA INTERESE DELAVSKEGA LJUDSTVA.

IZHAJA VSAKI TOREK.

Lastnik in urednik: **Jugoslovenska delavska tiskovna družba v Chicago, Ill.**

Naročnina: Za Ameriko \$1.50 za celo leto, 75c za pol leta. Za Evropo \$2 za celo leto, \$1 za pol leta.

Oglasni po dogovoru. Pri spremembi besedila je poleg novega naznanila tudi STARI naslov.

PROLETARIAN

Owned and published EVERY TUESDAY by South Slavic Workers' Publishing Company Chicago, Illinois.

Glasilo Slovenske socialistične organizacije v Ameriki.

Joe Josih, President; John Petrich, Secretary; Frank Mladic, Treasurer.

Subscription Rates: United States and Canada, \$1.50 a year, 75c for half year. Foreign countries \$2 a year, \$1 for half year.

ADVERTISING RATES on agreement.

NASLOV (ADDRESS): "PROLETAREC" 2146 Blue Island Ave. Chicago, Ill.

BENNINGTON.

Izza ameriške revolucije. Spisal **Jože Zavertnik.**

Angleški general Burgoyne je zvedel po ogleduhih, da je v Benningtonu velika zaloga živeža, se na in konj. Odločil se je, da se te zaloge polasti. Dne 13. avgusta je odposlal četo, broječo kakih 500 mož pod poveljstvom polkovnika Bauma, da osvobi to zalogo. To četo so tvorili večinoma heški dragongi brez konj, kateri se je pridružil še kakih 100 Indijancev in major Skene, navdušen pristaš angleške tiranije z majhnim številom Američanov—izdajalcev mlade in porjene ameriške republike.

Za ta načrt generala Burgoyne je pa zvedel John Stark, rodom Nemeec in star veteran, ki je dobil svoje skušnje v boji z Francozi in Indijanci, ki se je hrabro boril za barikado iz slame proti angleškemu vojakom pri Bunker Hill in vodil Sullivanovo predstražo v božični noči pri Trentonu. Kongres mlade ameriške republike je postal z njim nevaležno. Bil je Nemeec. V angleških vrstah je bilo pa tudi mnogo Nemecev—Hesov, ktere je prodal njihov vladar angleškemu kralju Juriju kot "kanonenfuter" za denar, da je tem ložje živel udobno in pohotno. To je bil najbrž vzrok, da kongres ni zaupal možu, ki je bil nadarjen, spreten in navdušen bojevnik za ameriško republiko. Morda so bili tudi drugi vzroki—nevošljivost puntarskih častnikov irskega in angleškega rodu, katerim je bil nadarjen Stark konkurent v avanziranju. Kdo vé?

Stark se je čutil vsled te nezaupnosti razaljen. Odložil je svoje mesto v stalni puntarski armadi in prevzel je poveljništvo puntarske milice zvsvo rezervno, češ, da je za svoja dejanja odgovoren le gosposki v New Hampshire.

Baum je previdno prodiral proti Benningtonu. Pri odhodu so o vaduhi trdili, da bodo na potu v Bennington drli lojalni in servilni ljudje, kar trumoma pod njegovo zastavo. Ali te trditve so se skazale kot prazne obljube. Čim bližje je prihajal Bennington, tem bolj so prebivalci kazali sovražno lice. Vsled tega se je dne 15. avgusta vtaboril v obližju Benningtona na majhnem griču, mimo kterega je tekkel potok.

Ko je zvedel Stark, da se je Baum vtaboril, je hitro pozval puntarsko milico in se pripravil za naskok. V tej milici ni bilo videti bliščevih in dragocennih uniform. Vstaški miličarji so bili oblečeni v navadne lovske jopiče, oboroženi so bili z dolgocevniimi puškami, ki so tvorile nevarno orožje za sovražnika v teh izurjenih rokah. Zopet drugi so prišli v platnenih srajcah in hlačah iz domačega prediva.

Popoldne pred bitko je Stark kratko nagovoril vstaše. S prstom je pokazal na angleški tabor in rekel: "Možje! Tam so rdeče suknježi. Predno bo večer, morajo biti naši, če ne bo pa Molly Stark vdova!"

Vse jutro se je Stark skrbno pripravljal za bitko. V majhnih oddelkih je pošiljal svoje bojevnike svoji sumo, dokler ni razdelil svojo četo tako, da je na eni strani imel 200, na drugi pa 300 mož.

Vstaška četa je bila res močnejša kot angleška. Ali angleški vojaki so bili dobro izurjeni in oboroženi. Zavarovani so bili v taboru in razpolagali so tudi s topovi. Še le popoldne ob dveh je dal Stark znamenje za naskok. Indijanci so bežali pri prvem napadu. Vedeli so, kako nevarno so dolgocevnne puške v rokah ljudi, ki nosijo lovske jopiče ali platnene srajce.

Angleži so imeli dva poljska topa, ki sta stopila takoj v akcijo in nosila smrt in gorje v vstaške vrste. Vstaši, kot izurjeni loveci, so iskali za vsakim deblom zavetja, ali se pa vrgli na tla in kot kače po trebuhu plezali naprej, streljaje na topničarje, ki so jim bili za tarčo. Kdor se je približal topoma, se je zgrudil mrtev ali pa ranjen na tla. Kolobar vstašev okoli angleškega taborišča se je čimdaljebolj zoževal. Po večurnem boju je prišla Angležem pohajati municija. Stark, ki je s kratkimi nagovori spodbujal vstaše k vstrajnosti, je dal nakrat znamenje za naskok. Z mečem v roki je vdril v taborišče, za njim pa vstaši, dasi jim je štrlel gozd bajonetov nasproti. Ali kdo se je mogel vpirati toliki hrabrosti in navidušenosti? Angleški vojaki so metali puške od sebe in prosili milosti. Vstaši so vzeli tabor brez bajonetov, kterega so branili izurjeni vojaki s topovi.

Ali v tem trenutku zmage so se oglasili vojaški bobni. Polkovnik Breymán je prihajal tepeni posadki s 600 vojaki na pomoč, ki se je takoj z vsvo silo vrgel na vstaše. Adi tudi vstaši so dobili pomoč. Pod poveljstvom Warnerja je prišla na bojno pozorišče majhna vstaška četa, ki se ni vdeležila naskoka na tabor. Stark je ukazal, da naj takoj napade Breymánovo pomožno četo. Warner je nalogo izvršil dosledno. Mejštem je pa Stark uredil svoje bojno četo in zgrabil krepko sovražnika, ki je pričel bežati na vse strani.

Le 60—70 angleških vojakov je pribežalo do Burgoyneve čete, vsi drugi so bili mrtvi, ranjeni ali pa vjeti. Vstaši so zaplenili mnogo orožja, streliva, obleke in štiri topove. Vesela vest o zmagi, o strahovitim porazu angleških čet pri Benningtonu se je raznesla kot blisk po mladi ameriški republiki in navdala vstaške čete, z novim upom na končno zmago republike napram kraljestvu. To je bil hud vdarec za generala Burgoyne, ki si je v svoji nadutosti domišljal, da bo vstaše gonil pred seboj, kot lovec plaho zverjad.

Predsednik Taft propagira za mednarodni mir! Zvezin tajnik Knox razpošilja evropskim monarhom noto, v kateri se govori o mednarodnem mirovnem razsodišču. Kdo se ne smeje! Taft je za mir—a v ravnoistem momentu kroji ob obrežju malih republik v centralni Ameriki zvezine bojne ladje z morilnimi mašinami in vojaki, pripravljene za klanje! In evropske vlade se boje tudi za mir—a istočasno se čuje, da namerava Avstrija letos graditi več novih bojnih oklopnih, ki bodo stale več milijonov dolarjev; in Nemčija, Anglija itd. ravnotako. Ali se tako dela za mir? Bluff! Kadar "visoke" glave govorijo o miru, tedaj je navadno pripravljajo na—novo človeško klanje.

Harrimanovi milijoni, odkar je on umrl, so se že pomnožili za 20 novih milijonov dolarjev. Celokupna dedščina Harrimanove vdove torej šteje že \$220,000,000 (dvestotvajset milijonov dolarjev). Vse to je menda plod "trdega dela" in "varčnosti" v ti slavni deželi! Druzega ti ni treba, delavec, kakor da skrbno varčuješ s svojo plačico, in v treh mesecih si boš morda tudi ti "prihranil" \$20,000,000!!!

Zelaya, odstavljeni tiran v Nicaragua, je imel po časniških poročilih v imenovani republiki industrijski monopol, potom kterega je odri svoje "sodržavljane" vsako leto najmanj za \$500,000. Hm! Rockefeller odere ameriško ljudstvo vsako leto najmanj za dvajsetkrat toliko—a ga nihče ne preganja z orožjem!

Česa nas vse ne dolže naši sprotniki. Čudno, da nam še dr. Cooka ne obesijo, češ da je tudi on socialist!

Dopisi.

Imperial, Pa., v decembru 1909
Cenjeno uredništvo Proletarca!

Prosim priobčite v našem "Proletarcu" nekaj vrstic, zlasti ker sem prepričan, da iz tega kraja še ni bilo dopisa.

V tukajšnjih premogovih rovih se dela vsak dan in tudi zaslužek ni preslab.

V naši naselbini imamo več slovenskih društev, ktera vsa dobro napredujejo.—Naše društvo pod imenom "Prostost" št. 106 spadajoče k S. N. P. J. je priredilo dne 24. nov. zvečer svojo prvo zabavno veselico, ktere so se udeležili tudi draga društva, kakor Dobri Bratje št. 88 SNPJ iz Moon Run—in društvo sv. Jožefa št. 74 iz Santyego. Poleg društev nas je obiskalo tudi več zavednih rojakov iz Rockdalle in Imperiala. Vsem tem bodi na tem mestu izrečena zahvala!

Proti koncu poročila naj omenim še nekaj.—Tukaj so rojaki, ki slišijo na ime Mihec, Tonček in Vencelček. Ti-le trije v kompaniji z neko Veroniko—znajo prav dobro "cajtnego" brat; seveda ne drugih nego tisto lažnjivo cunjco, ki ji pravijo "G. S."

Kakor je vsem znano, je imel namreč A. Kužnik iz Clevelanda nekaka prekanja s poročevalcem "Cl. A." v G. S. št. 46 in 48. Ker se pa rečeni poročevalci slujajno tako piše kot jaz, me je navedena trojica Miheev enostavno smatrala, da slišijo tisti očitki, ki jih je prinesel G. S. meni. Naravno se je začelo kvasiti, kako to, da že nisem zginitil z Imperiala, kar bi v tem slučaju vsak storil.

Meni sicer ni na tem, kaj trobijo v svet razni Mihei, Tončki in Vencelčki ali celo Veronike, ampak povedati hočem javnosti le, kakšno armado Miheev, Tončkov in Vencelčkov ima "za seboj" list "Gl. Sv.", ki je leta lagal o stanju S. N. P. J. in ko nečepo dobil moralno breo na 4. redni konvenciji v Clevelandu.

Društvo Prostost št. 106 SNPJ. je mene poslalo na konvencijo kot delegata in ne kot poročevalca za "Cl. A."

Ta obdolžitev, ki so jo naredili "G. S." brávi napram meni, jasno priča, kako vzgaja ta list svoje "bravce."

Za svobodomisleece se izdajajo pa niti čitati ne znajo. Je pač resnica, da so baeki in pastirji enega kalibra—duševni revčki. Pač ni čuda, če se takim "možem" otroci smejejo.

Sem ter tje se tudi sliši, da je bilo društvo "Prostost" ustanovljeno skozi škodoželjnosti napram drugim jednotam. To je očitna laž! Društvo je bilo ustanovljeno po potrebi, ker se ne pustimo teorizirati od gotovih oseb.

Naše društvo izraza največje ogorčenje vsem tistim, ki napadajo naše člane in jih blatijo z namenom, da bi škodili društvu.

Jaz ključem složno naprej za napredek in proč z denuncijanstvom in napačnim podtikanjem, ktera povzročajo intrige in sovraštvo med slov. delavci v Ameriki.

Tebi vrli "Proletarec" želim srečno novo leto in obilo novih predplačnikov!

S proletarskim pozdravom,
ANTON PIRC.

Eveleth, Minn., v dec. 909.
Cenjeno uredništvo!

Že dolgo se nisem oglasil v našem delavskem listu "Proletarcu", ker pa vidim na svoje lastne oči, kako so naši slovenski delavci izkoriščani in zaničevani, namenil sem se, da se zopet oglasim in podam sliko izkoriščanja iz Minnesote.

Mislím, da je ni dežele v Zed. državah, kjer bi bili naši rojaki bolj izkoriščani pod kapitalističnem sistemom, kot ravno v tem železnem okraju Minnesote.

Delo v teh krajih je tako trdo in mučno, da rojakom, ki delajo v rudnikih, pridejo kar v naglici stara leta; toda ne od dolgega življenja, ampak od trdega, trpečega dela. Toda trdo delo še ni vse. Rudniki so toč tako nevarni, da že ni nič čudnega in nenavadnega, če se liši, da je bil ta ali oni smrtno poškodovan ali da je ostal pohabljenec vse svoje žive dni. Teh nesreč pa je največ kriva družba (kompanija), ki ji je za rudo ozir. za dobiček več kakor ljudi. Naj ga ubije ali pobije, si

mijajo magnetje, saj je še družih dovolj, ki bodo delali za nas. Pri tem se misli vedno na nove moči, ki pridejo iz stare domovine, kajti le te ima kompanija najrajši.

Najbolj izkorišča kompanija naše rojake; temu krivi pa so seveda največ domači izkoriščevalci svojih lastnih bratov rojakov. Da dokažem mojo trditev, hočem v naslednjem opisati, kako je vse upeljano, da je kompaniji moglo če vršiti svoj izkoriščevalni posel, pri katerem igra vedno en rojak—mešetar izdajalec svojo judežvo vlogo, kadar se gre za odškodnino.

Kompanija ima namreč v vsakem mestu po enega izmed rojakov, ki pazijo na to, da kadar se kdo ponesreči, ima dotični ulogo igrati priliznena: t. j. da gre okoli njega in ga moti tako dolgo, da priveli "vglitahi" se s kompanijo za par sto dolarjev za vse poškodbe. To je način, po katerem se prodaje naše rojake kapitalističnim izsesovalcem.

Dragi rojaki, delavci! Ali bo še dolgo trajala ta prodaja človeka med našimi rojaki? Ali bodo res še naprej pile te proklete pijavke vašo kri? Jaz mislim, da je bilo tega že dovolj in da je enkrat čas, da se jih otresete za vedno! . . .

Ravno pred par dnevi se je dogodilo zopet isto, namreč, da so prodali enega naših delavcev, ki se je hudo ponesrečil—kompaniji. Ponesrečeni rojak je Josip Avsec, doma nekje blizu Loža, ne vem pa, iz ktere vasi. Bil je zaposlen v nekem rudniku v Chisholm-u, Minn., par mesecev nazaj. Temu nesrečnežu je strlo hrbet in sicer na tak način, da se ne bo mogel več opreti na svoje noge. Ležati bo moral na postelji tako dolgo, dokler se ga ne usmili ble-da žena, smrt. Mož je še mlad, komaj 30 let star in ima ženo in otroke v stari domovini. Kriva nesreče je bila kompanija, ker ni preskrbela svojim delavcem varen prostor, na katerem so delali.

In kaj se je zgodilo s tem nesrečnim rojakom?—Dne 27. nov. je imenovani ponesrečeni rojak pokliceal k sebi enega od kompanije, pri kateri je bil vpsolen, da bi se z lepa žnjim pogovoril glede njegove nesreče. Ko mu je dotična družba obljubila samo \$2000 je imenovani rojak takoj mene obvestil, naj pridem v Duluth, da bo svojo zadevo izročil dotičnim odvjetnikom pri kterih sem jaz v službi.

Ker ponesrečeni rojak ni hotel vzeti \$2000 za njegove življenske potrebe, je bila kompanija takoj z drugimi sredstvi na razpolago, da bi nesrečneža pregovorila. Brozjavili so na Colerine po nekoga "vrlega Slovence" (pijavke del. žuljev) in nekemu na Hibbing in kdo ve kam še. Ko so prišli ti "vrli Slovenci" do ponesrečenca, so mu začeli teh \$2000 računati na avstrijske krone in kako se bo lahko preživel samo od obresti od naloženega denarja, če posluša kompanijo in vzame ponujeno svoto. Tri dni so ga prigovaljali, od srede 24. nov. do sobote 27. nov., poleg so pa hodili na železniško postajo paziti kompanijski špijoni, ako jaz pridem v Duluth. In res. v oboto dne 27. nov. sem prišel v Duluth, natančno po naročilu ponesrečenega rojaka. Ko me kompanijski špijoni opazijo, naznanijo to brž kompaniji in ona zopet svojim ljudem, ki so hiteli naglo v bolnišnico in nesli seboj "chek" za \$7.000, kterega so izročili ponesrečenemu rojaku.

To je bilo vsekakor sreča za kompanijo, kajti če bi prišla kompanija nam v roke, bi plačala za ponesrečenca najmanj \$20.000.

Tako delajo z našimi rojaki naši lastni rojaki—judeži delavskih interesov.

Vsled tega dragi rojaki vam ne morem družega reči, kakor tole: čas je že, da agentura tistih, ki prodajajo ponesrečene Slovence kompaniji preneha in da se obrate na dobre odvjetnike, tako, kot to delajo ponesrečeni delavci drugih narodov.

Opozorjam pa končno še: ako bi se kedo ponesrečil, naj se nikar ne izpove ne kompanijskemu zdravniku ne kompanijskemu agentu, kakor je bilo v času nesreče, marveč molči naj on in njegov tovariš, potem bodete že videli, kako bo kompanija plačala za vašo odškodnino. . . .

Naši delavci naj bodo tako od-

škodovani kakor delavci družih narodnosti.

Pozdravljam vse zavedne rojake širom Amerike!

JOHN MOVERN.

Colorado City — Colo.

Na novega leta dan. Cenjeni sodrug urednik!

Srečno in veselo novo leto!! Také in enake stvari raztegajo se po kapitalističnem časopisju, leto za letom, tako, da se človek ne-hote upraša, kje so in kdaj vendar pridejo, tista srečna, vesela in po kapitalističnih listih toliko opevana "nova leta"?—Če se ozremoz nazaj pa premislím, kakšno srečo in veselje je prineslo pretečeno leto nam delavcem? Ni li bilo jednako kot vsa druga leta?—Polno tuge, žalosti in trpljenja, ter polno krivic in kruto-sti od strani kapitalistov, kateri se rede od naših žuljev, za nas sužnje moloha kapitalizma revne in do kosti izmzgane delavce. Kaj je nam preostalo, tovariši? družega ne, kot trudno in od teškega dela upognjeno telo! Kapitalisti se nabajajo v krasnih sobanah visokih palač, katere mu je zgradil trpin delavec. Nahajati se pa moramo mi, sužnji kapitala, producentje vsega bogastva na svetu, v barakah podobnim stajam proti palačam.

Da, tako je! sotrpini delavci, taka sreča se nam ponavlja že leta in leta.

Ali res ni nobene strani na svetu, katera bi naredila konec tej bedi in siromaštvu?—Da, tovariši delavci! mi smo oni faktor, kateri lahko prenehati in napravi konec bedi in siromaštvu, konec kapitalistični tiranji. Združimo se v mogočno svetovno delavsko armado!

Združimo se pod praporjem socializma! Socializem je ona sila, katera lahko naredi konec današnji bedi in siromaštvu, na nje-no mesto pa postavi srečo in blagostanje za vse ljudi na zemlji.

Da se pa to čim prej zgodi, agitirajmo ter podpirajmo socialistično časopisje in literaturo. Tudi med nami slov. delavci eksistira list, kateri v resnici zastopa ideje naše, ter naše smotere in cilje in ta list je naš "Proletarec"; toda žal, med slovenskimi delavci ne najde tiste podpore, kakor bi jo moral, pač pa podpirajo rajši razne kapitalistične in "sifkartaske" liste, kateri jim ob času volitev priporočajo kandidate kapitalističnih strank mesto kandidatov, katere jim postavi edino delavska socialistična stranka.

Takšen list je tudi new yorski, "G. N." kateri hoče veljati kot glasilo slov. delavcev v Ameriki, a v resnici pa je glasilo new yorskih "skabov" katerim je enena reklama vse, katere ob času volitev za par stotakov priporoča delavcem kapitalistične stranke. Ja ali se ne pravi to iz enega revnega delavca naravnost norce briti? Sram naj bi jih bilo, mešatarski fakirji!

Toraj tovariši! zavedni delavci! ali bodemo še naprej trpeli in podpirali enake liste?—Jaz pravim ne! To se ne sme

več goditi; nobeden naj ne bode garjeva ovca med nami! Ven na plano! med tovariše delavce! agitirajmo za "Proletarca", ker on je edini, kateri si je nadel nalogo, pripravljati teren, ter navajati slov. delavca k samostojnemu mišljenju, spoznat razredni boj med delom in kapitalom.

Socialistični pozdrav vsem zavednim delavcem širom Amerike!
DRAG. POGORELEC.

Morgan, Pa., 13. jan. 910.
Cenjeno ured. "Proletarca"!

Upam, da objavite par vrstic iz naše naselbine v Sygan, Pa, Poročati imam, da se je v tukajšnjem premogarskem okraju začelo zopet počasneje delati; v nekterih rovih se dela samo po par dni v tednu.

Kaj neki bo odgovoril na to "Glas. Naroda", ki se zadnje čase tako rad širokousti o dobrih časih, prosperitetu, i. t. d. Verujem, da imajo skebi vedno več dela nego unijski delavci, kajti prvi so bolj po ceni in bolj hlapčevski. Toliko glede dela.

V zadnjih številkah "Proletarca" sem čital poročila o hrvatski soc. konferenci v Chicago, ki je imela na dnevnem redu tudi združenje jugoslov. socialistov v eno organizacijo—in reči moram, da pozdravljam ta velevažni korak najpriprjejeje!

Nič boljšega se ni moglo ukreniti za sedaj, nego priznati potrebo, da se skliče kongres jugoslovan. socialistov v Ameriki. V istini ta sestanek zastopnikov jugosl. delavstva v Ameriki bo velikega zgodovinskega pomena za nas vseh. Kako se bo vse završilo v prid vseh, bo pokazala sicer bodočnost; toda, da bi bilo tako združeno je že v gospodarskem oziru velik korak za jugosl. delavce, če se vzame v poštev zadržano tiskarno, se ne da tajiti; kajti pred vsem bo potem mogoče ojačiti naše časopisje in literaturo sploh. Na vsem tem smo danes zelo revni. In kar je naposled še več, rešile se bodo točke, ki se tičejo narodnostno kulturnega dela, ki ga imamo reševati tako, da ne izpustimo iz pred oči delavskega razrednega boja in ob enem iztrgamo meščanskim našim šovinistom umetno orodje narod. šovinizma iz rok. Skratka: da bomo skupni napram kulturni in napram našim izkoriščevalcem.

Mi imamo pričakovati mnogo od kongresa, ker tam se bodo srečali ljudje enega duha in ene krvi, priznavajoč razredni boj. Največje zapreke bodo delale seveda gnotna sredstva, zato bo pa treba malo poštvovalnosti. Na kakšne dnevnice se ne bo mogla računati.

Tudi po mojem mnenju je čas za vršitev kongresa najprimernejši v mesecu aprilu, to pa zato, ker takrat poteče lestvica U. M. W. of Amerika in vzame vedno en mesec dokler ni spet podpisana. V tistem času se pa po navadi ne dela, in tako bo časa dovolj za prisustvanje velevažnemu kongresu. Seveda sem mnenja, da bodo slične predloge reševali krajevni klubi. Konečno apelujem na člane soc. kluba št. 19 v Sy-

NAZNANILO!

Slavnemu občinstvu v Chicagi in okolici naznanjam, da sem odprl na št. 1842 So. Center Ave., Chicago,

MODERNO UREJENO

Krojačnico

Pri meni se izdelujejo obleke po najnovejši modi. — Cene zmerne, delo solidno.

Za mnoga naročila se priporoča

MIKE KASTRUN,

1842 SO. CENTER AVENUE, CHICAGO, ILL.

Rabite premog? To vam najboljša in najhitrejša preskrbi

Rabite drva?

Ali se selite?

FRANK UDOVIČ, EKSPRESMAN

1343 W. 18th Street pri Blue Island Ave. CHICAGO, ILLINOIS

Prevaža pohištvo, premog, drva in drugo. Oglasite se pri nem.

Oddaljeni rojaki naj pišejo dopisnico.

Pa, da se v prihodnje udeležimo polnoštevilno vseh sej. Posebno k prihodnji, ki se vrši dne 23. januarja se vabi vse zavedne rojake iz sosednih naselbin, kakor Čudely. Presto i. t. d. da pristopijo poleg. Ustopenina znaša samo 25 et. na mesec. Dobro je, da je delavec poleg strokovne organizacije, tudi v politični.

Kuharičeva kalibra niso za stvarno delo, nego za delati intrige in trati čas. V naših očeh pa taki ljudje nam niso nič manj nevarni, kakor kapitalisti. Če imajo srbski sodrugi v Clevelandu kaj zmisla za skupno delo, tedaj naj gledajo v prvem oziru, da se otrsajo ljudi, ki delajo intrige in cvirajc drugim delo v boju za socialistične ideje.

Pozdrav na vse zavedne delavce!

LOUIS GLAZAR.

Conemaugh, Pa. Jan. 1. 1910. Cenjeni "Proletarec"!

Ker me neka zelo visoka oseba, katere sliši na ime Ivan Pajk, povsod blati ter obrekuje, pri vsem tem je pa sam do vratu v blatu, ga opozarjam, da ako me ne pusti v miru, me bode minila potrpežljivost, ter ga bom pokazal vsi javnosti v pravi luči, ker ako mu je volja, sem pripravljen vsaki čas z njim javno nastopiti, ter mu naprej povem, da predno bo stvar končana, bo dobil sive lase, ker gradiva je toliko, da bo sam priznal predno bo stvar končana, da je večji grešnik kakor si sam misli!

Toraj ga opozarjam, da me pusti v miru kakor tudi naš socialističen klub, kateri mu ne gre prav nič v nos!

Vedno se sliši, taki so socialisti, pa taki so? Boljši so gotovo kakor tisti, kateri se skrivajo za delavskim plaščem, kajti kar je zavednih delavcev, so tudi socialisti! Kar je pa barantaveev — so pa njih nasprotniki.

S socialističnim pozdravom na sodruga,

JOSIP BRICELJ.

IZ STRANKE.

Radnička Borba se imenuje nov list ki ga izdajajo Srbi organizirani v S. L. P. party v Clevelandu O. — List je tiskan v cirilici in latinici in ga urejuje neki Kuharič. Na čelu stoji zapisano, da je 3. letnik, da si nam je znano da list ne izhaja niti eno leto. Poleg tega je naznanjeno pod zaglavjem, da je to "Glavni prosvjet in politički organ Centrale Jugoslov. rad. socialist. društv. v Ameriki." — Od kdaj je "R. B." gl. organ C. Jugoslov. rad. soc. v Ameriki, nam ni znano; vemo pa, da so imeli ti redki "socialisti" enkrat konferenco v New Yorku, a se jim ni zdelo vredno poklicati ne Hrvatov, ne Slovencev, — in ne Bolgarov na konferenco.

V oživi "Radnički Borbi" se zaletava Kuharič v članku: Da se poznamo v 1. konferenco hrvatskih sodrugov in se sliši, da bi vzbujał pozornost na razvaline S. L. P. party.

Urednik Kuharič, ki je prišel tudi na to konferenco iz Colorada, in na kateri bi imel lahko prosto besedo če bi se držal dnevnega reda, piše v "R. B." tudi, da so mu sodrugi s konference plačali za piti, da jim je raztolmačil v salunu, kar mu je bilo na konferenci zabranjeno." (1)

To je pa očitna laž, katero krožiti v javnosti more le kak ekonvikt.

Med drugimi lažni toži. Kuharič doslovno:

"A v 20. letih mojega dela" smo ustvarili pravo revolucionarno stranko S. L. P.** ki je tako močna, da je vse kapitalistične sile (kakršni ste tudi vi bossi okoli mnogozvane socialistične imitacije — ne morejo porušiti."

No, mi smo mnenja, da S. L. P. party ni treba rušiti, ker je že zrušena; prebiva le še v glavi raznih Kuharičev in njegovih trabantov.

Ko smo videli Kuhariča v sredini hrv. sodrugov smo bili mnenja, da ima resno voljo delati za združenje jugoslovanskih socialistov v Ameriki; uvideli smo pa pozneje, da so Kuhariča privdli nekaki drugi nagibi na konference — in menda se ne motimo, če trdimo že danes, da je nekak agent provocateur.

Njegovi nastopi ob priliki konference in sedaj v življenju "Rad. Borbi" nam pa pričajo, da ljudje

*O tem Kuhariču nismo še ničesar čuli do danes. **Ki obstoji samo na papirju, in reprezentira 3% "socialistov", med tem, ko reprezentuje Soc. party 97% s 60 soc. listi in 450.000 glasovi, a S. L. P. s 15.000.

Slovensko-angleška slovnica. slov. ang. tolmač in angl. slovar za samo \$1. — pri V. J. Kubelka, 538 W. 145 St., New York, N. Y.

Sodrugil Priporočajte hrvatskim delavcem "Radničko Stražo"!

Importiran starokrajški tobak vsake vrste

za cigarete, pipe in žvečenje. Importirane cigare in cigarete. Vse pristno in po zmernih cenah.

VAC. KROUPA, 1243 W. 18th St. Chicago, Ill.

L. STRAUB URAR

1010 W. 18th St. Chicago, Ill.

Ima večjo zalogo ur, verižic, prostov. in drugih dragotin. Isvršuje tudi vsakovrstna popravila v tej stroki po zelo niski ceni. Obiščite ga!

POZOR! SLOV. SOC. KLUB ŠT. 1 V CHICAGU

priredi letos veliko slavnost

PARIŠKE KOMUNE

Ta slavnost se vrši v nedeljo, dne 20. marca t. l. v veliki hall

NARODNE DVORANE 1802 So. Center Ave.

Na programu bo igrokaz slavnosten govor, tamlinrajc in prosta zabava. Natančnejši program se objavi pozneje.

ODBOR.

ČE RABITE EXPRESS

kočljo, seno za živino in sploh reči, ki spadajo v stalno stroko se oglasite pri

W. J. BRENNAN, 1132-1st St. La Salle, Ill.

TELEPHONE 89 R.

Novo Odlikovanje!

DR. FERDINAND HARTMANN

je bil od zdravniškega zbora jednoglasno izvoljen

ZA PRVEGA PRIMARIJA V NEW YORKU

To novo odlikovanje našega zdravnika je velika sreča za Vas, kateri ste bolni slabi in nemočni

PAZITE Dr. Ferd. Hartmann veli: „Poprej nego pišete kateremu zdravniku in poprej predno pričnete rabiti kakšna zdravila — opišite iskreno in brez sramovanja svojo bolezen njemu, prašajte ga za svet kaj Vam je storiti. On trdi, da večina boleznij, na katerih naši rojaki trpijo, prihaja vsled nepravilnega delovanja i pokvarjenja krvnega sistema.

DR. FERD. HARTMANN je danas navsaki način prvi zdravniški učenjak v New Yorku za VSE KRONIČNE BOLEZNI ZUNANJE ALI NOTRANJE — kakor tudi za VSE TAJNE BOLEZNI MOŽA IN ŽENE — nima toraj bolnika, katerega on ne bi bil popolnoma ozdravil. — ZATORAJ ROJAKI ako potrebujete kakšnega zdravniškega nasveta ali pomoči, obrnite se pismeno ali osebno in z popolnim zaupanjem naznanite mu vse Vaše simptome boleznij ker se Vam zagotavlja sigurna pomoč in najboljša zdravila.

Vsa pisma naslavljajte točno in edino le na:

Dr. Ferd. Hartmann 218 EAST 14. ST. NEW YORK, N. Y.

VABILO NA VESELICO

ktero priredi

DRUŠTVO SLAVIJA, ŠT. 1 S. N. P. J., dne 23. jan. t. l. v prostorih

Narodne Dvorane 1802 So. Center Ave.

Veselica se prične točno ob 2. uri popoldne. Program bogat K obilni udeležbi vabi ODBOR.

Halo, Johnny!

Kje si pa bil včeraj? Saj veš kje, tam kjer je največ zabave. Ali še ne veš da je največ zabave v GOSTILNI.

John Košiček, 1807 So. Centre Ave. Chicago, Ill.

Društvene regalije, kape, prekoramnice, bandera itd. za slovenska društva najbolje preskrbi Emil Bachman 1719 So. Centre ave., Chicago, Ill.

Slovincem in Hrvatom!

namazjamo, da izdelujemo raznovrstne obleke, po najnovejšem kroju. Unijsko delo; trpešno in lično V zalogi imamo tudi razne druge potrebščine, k opa. daji v delokrog oprave — oblek. Pridite in ogledite si našo izlobo. Z vsem spoštovanjem

POZDRAV V SEZONI

ŽENINOM I NEVESTAM V NOVOM LETU.

Ženitev je najvažnejši korak v našem življenju, vsled tega želi vsak, da mu od tistega dne ostane trajen spomin.

ŽENITOVANJSKA SLIKA, IZDELANA PO

IZKUŠENI FOTOGRAF

je naj primirneja. Zmerne cene in delo naj bolje.

1438-1440 BLUE ISLAND AVE., CHICAGO.

NA VOGALU 14. PLACE. TELEFON CANAL 287. USTANOVLJENO 1883.

Izdelujemo obleke po meri po \$20, \$22, \$25.

Prodajemo gotove obleke po \$10, \$12, \$14, \$15.

Imamo veliko zalogo modernih klubov v najraznovrstnih bojah.

V zalogi imamo tudi veliko zalogo srajc, kratvat. jank, spodnjih hlač, opank, i t. d.

Za mnogobrojna naročila se priporoča PRVA HRV. TRGOVINA ZA OBLEKE JURI MAMEK, 1724 S. Centre Ave., Chicago, Ill.

Zdravljenje v 5 dneh

brez noža in bolečin

Varicocele, Hydrocele

Ozdravim vascega, kdor trpi na Varicocele, Strieturi. Dalje ozdravim nalezljivo zastrupenje, živčne nezmožnosti, vodnico in boleznij tihoših se možkij.

Ta prilika je dana tistim, ki so izdali že velike svote zdravnikom ne da bi bili ozdravljeni in moj namen je, pokazati vsem, ki so bili zdravljeni od tucator zdravnikov brezuspešno, da posedujem le jaz edino sredstvo, s katerim zdravim vspesno.

Za nevspešno zdravljenje ni treba plačati — le za vspesno. Ozdravim pozitivno selodečne boleznij, pljučna, na jetrik in ledvicah ne glede kako stara je bolezen.

Tajne moške boleznij zdravim hitro, za stalno in tajno. Živčne onemoglosti, slabost, zguba kreposti, napor, zastrupenje in zguba voda. Pljuča, naduho, Bronchitis, srčne boleznij in pljučne zdravim s mojo najnovejšo metodo. Ženske boleznij v osadju, beli tok in druge zdravim za stalno. — Zastrupenje in vse druge kožne boleznij kakor prišče, ture, garje, otekline. — Močni tok in druge boleznij. Prišče in svetuje zastoj.

DR. ZINE, 41 SO. CLARK ST., CHICAGO. (Med. Randolph in Lake St.)

Uraduje: od 8 ure jut. do 8. ure večer. V nedeljo: od 9 ure jut. do 4 ure pop.

ALOIS VANA — izdelovatelj — sodovice, mineralne vode in raznih neopojnih pijač. 1837 So. Fisk St. Tel. Canal 1405

Delavec Ševirjov.

Ovest izza dobe ruske revolucije. Spisal M. Arcibašev. Poslovenil Jože Zavertnik.

(Dalje).

"Kaj govoriš... bedak! Bombo so našli, pa ni bil v zvezi!" "Kdo je pa bil?" je posegla vmes nališpana dama.

"Neveni," je odgovoril pomočnik. Njene oči so žarele radovednosti in nežna lica so postajala bleda.

"Torej so ga vabili pomotoma?" "Seveda... pomotoma." Pri-povedalec je stegnil roki in pogledal obraze poslušalcev zadovoljno, kot bi mu bil ta dogodek všeč.

"To je grozno," je dejala dama in se ozrla okoli sebe, kot bi želela pritrtila.

"No, veste... pri njemu so tudi našli bombo!" je pripomnil mlad častnik, ki se je komaj vidna nasmejal lepi dami. "To je vse voda!"

Dama ga je urno pogledala s svojimi črnimi očmi, ali ni se dalo ločiti, je li v njenih očeh koketnost ali protest.

"Vendar je pa grozno," je rekla ponovno.

Molče je poslušal Ševirjov mejtem so pa njegovi pogledi hiteli od obraza do obraza skoraj neopazno. Tem bolj se je oziral, tolikor bolj so se tresli njegovi prsti v žepih.

"Je že prav, da so ga vstrelili! Si bodo saj drugi zapamtili. No, lepa moda metati bombe."

"Za vruga... to je pa le preveč," je nekdo tiho pripomnil za Ševirjovim hrbtom.

Obrnil se je urno in videl mlade oči, ki so s preziranjem zrlle na ljudsko množico; mlado dekle je stalo za njim.

"Najboljše je tako," je odgovoril dijak, ki jo je spremljal. "Kaj pravite?"

"Ali bi bilo bolje, če bi ga obesili?" je dijak odgovoril bridko in povsili oči.

Ševirjov ga je pogledal pazno. V istem trenutku, ko je dijak videl, da se ga opazuje, je prijel deklico pod pazduho in rekel: "Pojdiva Maruša... kaj hočeva!"

"Nesejo jih, nesejo!" je šumelo v ljudstvu; množica je pričela gibati in drenjati proti vratam.

Najprvo so se prikazale glave policajev, dva sta bila gologlava, za njimi pa orožniški klobuk s petelinovim perjem. Nosili so nekaj, kar se ni dalo spoznati; le izpod ene rjuhe so viseli dolgi konstanjevi lasje, s katerimi je jutranji zrak gibalo na lahno; tudi majhni del visokega koščenega čela je bilo videti.

"In ljubezen in poštvovalnost, in milosrdnost," je Aladjevov bas odmeval v duši Ševirjova. Na Ševirjov obraz je legel za trenotek krčevit izraz.

Ljudska množica je zakrila mrliča. Opaziti je bilo, da je zabala streha ambulančnega voza.

Množica je pričela počasi razhajati se.

Le majhna gruča je še ostala na licu mesta. Pomočnik je še vedno pripovedoval, mahajoč in gibajoč z rokama; ulica se je praznila, kočije so drdale mimo in ljudje so hodili mimo in ozirali se rado vedno po hišnih vratih.

Ševirjov je zastokal, zaril je roki globko v žepu in odšel je s strelimi koraki. Težke, nepregledno dolge misli so mu blodile po možganih.

Mislil je na žensko, katero je ljubil in katero so obesili. Razmišljal je, da tudi pri poštvalni smrti njegovih znancev ni nikdo zastokal in se zgražal nad rabelji. Ljudje niso vstavili drug drugega, da bi si povedali žalostno vest.

Vozovi ulične železnice so drdrali kot po navadi, tudi trgovine so bile odprte, dame v krasnih toaletah so se sprehajale ravnodušno mimo mož polnih skrbi v glavi. Nihče se ni zmenil za grozno muko, ki je krčila njegovo srce.

Dozdevno so ga težke misli ločile od sveta. A vseeno je njegovo uho čulo enakomeren odmev korakov, ki se je čul vstrajno za njim.

Le pred hišo je Ševirjov občutil lokave oči, ki so ga opazovale in skušale skriti za hrbiti družih. Parkrat se je ozrl celo, ali opaziti ni mogel nič. Povsod je videl le

navadne, izmučene obraze. Vseeno je pa postal pozoren; sree mu je tolkle nepravilno in prežeče.

Konec ceste je bila široka reka z modrimi valčki, katero je pokrival dim iz parnikov in nad katero so se razlegala znamenja s parno pošalko. Daleč na drugem obrežju — je bilo videti hiše, vrte in tvorniške dimnike v sivi svetlobi; nad njimi je plaval sajast dim, ki je onečiščeval visoko jasno nebo.

Ševirjov je prevdral in zavil proti mostu; nehoti se je ozrl. Dvoje oči mu je zrllo prestrašeno v obraz. Mož s plavimi brkami in trdim klobukom mu je stopal skoraj na pete. Njiju oči so se srečale za trenotek in medsebojnem sporazumu so postale hladne. Trajalo je le sekundo, in Ševirjov je obrnil glavo zopet naprej, kot bi se ne bilo zgodilo nič, in korakal je dalje; mož s trdim klobukom, ga je došel, pustil od zadelj in korakal pred njim.

Vse se je završilo tako hitro, da je Ševirjov mislil v začetku, da se je varal. Ali njegovo srce je bilo težko, kot bi ga hotelo svariti. Nakrat je zagledal temno postavo policajca pred seboj, ki si je z belimi rokavicami brisal nos. Mož s trdim klobukom je šel mimo policajca, ne da bi vpočasi korak. Ali policaj je genil, prestrašeno mu je omahnila roka in ga je gledal kot tele nova vrata.

Takoj se je zasukal Ševirjov, kot bi pričakoval kaj takega in se vstavil v gruči zidarjev, ki so mu prihajali nasproti. Od njih se je pa obrnil proti obrežju. V daljavi je bil javen vrt in cesta, ki je vodila na Marsovo polje (vojaško vježbališče v Petersburgu). Bliskovito je preračnil daljavo. Spoznal je, da do vrta ne bo prišel, obrežje je bilo kot puščava. V množici vozečih in hodečih ljudi je bil pa toliko skrit kot na sneženi poljani.

"Kaj je storiti?... Vseeno," je mislil in obstal apatično na pomolu finlandske parobrodne družbe, ob katerem je parnik s piščalko naznanjal svoj odhod. Kot stroj, skoraj brez premisleka je obrnil Ševirjov svoje korake proti brvi, ki je vezala parnik z zemljo, in z enim skokom je bil na parniku sredi tujih ljudi, ki so izskali prostora na rmenih klopah. Še le sedaj, se je ozrl okoli sebe.

Daleč, pred brvijo je opazil tri osebe. Bili so: vohun, policaj in vojak na konju. Gledali so na parnik, gibali nezmislivo semintje na istem prostoru in posvetovali se, kaj jim je ukreniti. Ševirjov je takoj spoznal vzrok njih zadrege: Vedeli niso, ako imajo do odhoda še dosti časa, radi tega so se gibali brezmiselno gorindol. Ko se je policaj odločil, in s sabljo v roki storil nekaj korakov proti brvi, je zažvižgal parnik in odrinil od obrežja. Zdaj je vojak obrnil konja in odirjal čez most, vohun in policaj sta pa tekla na drugo stran.

"H telefonu... javili bodo takoj na okrajno postajo!" je mislil Ševirjov, kot bi mu kdo povedal.

In zopet je urno skočil na parobrodno steno in z enim pogledom premeril daljavo med parnikom in obrežjem in skočil na obrežje. Nekateri ljudje so zakričali, ali on je dosegel vseeno obrežje. Malo je spodrsnil in kmalu bi bil padel v vodo. A že je bil na nogah in drvil proti javnemu vrtu.

Stopal je urno, z vedno urnejšimi koraki, le s silo se je pridržaval nazaj, da ni prišel teči. Neka tajna sila ga je vedno suvala v hrbet. Rad bi se ozrl, pa se ni upal. Dozdevalo se mu je, da ga briči že drže, da se na tucate rok steguje za njim.

Lepo omrežje, drevje, rmeni listi, grede cvetlic, dame, častniki, otroci, vse je plesalo okoli njega kot v sanjah. Skoraj v teku je prišel Ševirjov na ozko in kamennito stezo do Fotanke (majhna reka v Petersburgu). Nejasno je videl krove čolnov in kmete, ki so z drogovi mešali nekaj, v megleni daljavi pa hiše in bulevarde; tekel je, ker se ni mogel orestiti blaznega pritiska, proti mostu. Policaj na straži, s sivimi brkami mu je klical nekaj, ali Ševirjov je zginitil za kočijo in zagledal pred seboj začuden obraz ženske, ktere glavo je pokrival svitlo moder klobuk. Preko dveh kočij je pa zginitil v ozki ulici.

Zdaj je čul v daljavi krik. Ali ozrl se ni, ampak je planil v prva hišna vrata. Prišel je na dvorišče, pestunja z dvema otrokoma mu je prišla pod noge.

"Zakaj drviš kot blaznež! Za las si skoraj pohodil otroka," je pestunja zakričala za njim. Ali Ševirjov je divjal že skozi druga vrata, v drugo dvorišče.

Dozdevalo se mu je, da je čul: "Skozi te vrata je divjal..." Na tucate oken in vrat se je odbrlo in zopet so ga gledali tuji obrazi.

(Dalje prih.)

Sodrug M. Žugel, salooner v Toole, Utah, je poslal uredništvu dve svoji vizitnici, na katerih je čitati sledečo pesem o unijski karti v angleščini:

At The Gate Without A Card
"I ought to get a reward
For never owning a union card,
I've never grumbled, I've never
struck,
I've never mixed with union
trucker,
I must be going my way to win
So open, St. Peter and let me in.
St. Peter sat and shook his
staff,
Despite the high office he had
to laugh.
Said he, with a fiery gleam in
his eye,
"Who is tending the gate, sir,
you or I?
I've heard of you and your gift
of gab;
You are what is known on earth
as a seab!"
Thereupon he arose in his stature
tall and presed a button upon
the wall,
And said to the imp that answered
the bell,
Escort the fellow around to
hell."
"Tell Satan to give him a seat
alone
On a red hot griddle up near
the throne
But, stay, for the Devil can't
stand the smell
Of cooking a seab on a griddle
in hell;
It would cause a revolt, a strike,
I know
If I sent you down to the imps
below.
Go back to your master on
earth and tell
That they don't want a seab
even in hell."

Ker v socialistični družbi ne bo milijonarjev, revščine, ubožnic in sirotišnice.

Ker se bo v socialistični družbi lahko vsakdo izobrazil v duhu časa.

Ker v socialistični družbi ne bo štrajkov, izprtij in trustov; zemeljskega bogatstva bodo pa delžni vsi.

Ker se bodo v socialistični družbi proizvajalo v splošno korist, ne pa za posamezne kapitaliste kot dandanes.

Ker v socialistični družbi ne bo privatne lastnine; železnice, električna razsvetljava, telefon, brzojav, preмого in rudokopi, tovarne žage, mlinci, parobrodi, oljnati izvirkli, plinova kurjava, šume, jezera vodna moč, prekopi bodo pa splošna ljudska last v splošno ljudsko korist.

Ker v socialistični družbi ne bo "grafa" in profitnega sistema.

Ker v socialistični družbi ne bo vojni in vojaštva, ki nimajo drugega namena kot zrušiti to, kar so ljudje z velikim trudom vstvarili.

Ker v socialistični družbi ne bodo poznali lakote in pomanjkanja.

Ker v socialistični družbi ne bo hudodelcev, tatov, roparjev in morileev.

Ker bo v socialistični družbi res zemlja raj za vse ljudi.

Ker je socialistična stranka res edina stranka delavcev in proletarcev, ki se resno bori proti kapitalizmu.

Socializem je nekaj, kar vsakdo hoče in želi, ko spozna bistvo njegovega nauka. Mnogo jih noče še danes nič čuti o socializmu, ker ga ne poznajo in ne proučevajo. Priporočam čitateljem "Proletarca", da navedene stavke preučijo, da jim bode igračica odgovarjati, zakaj so socialisti, keđar se snidejo z ljudmi, ki ne vedo nič o socializmu.

V dobri in premišljeni agitaciji imamo napredek, drugače pa nazadovanje.

J. Š.—r.

Ker v socialistični družbi ne bo milijonarjev, revščine, ubožnic in sirotišnice.

Ker se bo v socialistični družbi lahko vsakdo izobrazil v duhu časa.

Ker v socialistični družbi ne bo štrajkov, izprtij in trustov; zemeljskega bogatstva bodo pa delžni vsi.

Ker se bodo v socialistični družbi proizvajalo v splošno korist, ne pa za posamezne kapitaliste kot dandanes.

Ker v socialistični družbi ne bo privatne lastnine; železnice, električna razsvetljava, telefon, brzojav, preмого in rudokopi, tovarne žage, mlinci, parobrodi, oljnati izvirkli, plinova kurjava, šume, jezera vodna moč, prekopi bodo pa splošna ljudska last v splošno ljudsko korist.

Ker v socialistični družbi ne bo "grafa" in profitnega sistema.

Ker v socialistični družbi ne bo vojni in vojaštva, ki nimajo drugega namena kot zrušiti to, kar so ljudje z velikim trudom vstvarili.

Ker v socialistični družbi ne bodo poznali lakote in pomanjkanja.

Ker v socialistični družbi ne bo hudodelcev, tatov, roparjev in morileev.

Ker bo v socialistični družbi res zemlja raj za vse ljudi.

Ker je socialistična stranka res edina stranka delavcev in proletarcev, ki se resno bori proti kapitalizmu.

Socializem je nekaj, kar vsakdo hoče in želi, ko spozna bistvo njegovega nauka. Mnogo jih noče še danes nič čuti o socializmu, ker ga ne poznajo in ne proučevajo. Priporočam čitateljem "Proletarca", da navedene stavke preučijo, da jim bode igračica odgovarjati, zakaj so socialisti, keđar se snidejo z ljudmi, ki ne vedo nič o socializmu.

V dobri in premišljeni agitaciji imamo napredek, drugače pa nazadovanje.

ROJAKI v Waukeganu! Če kočete piti dobre pijače in se zabavati po domače pojditok

B. Mahnich-u, 714 Market Street, Waukegan.

Pri njemu je vse najbolje. Kdor ne vrjame, naj se prepriča.

Slovenec in Hrvatom priporočam svoje moderno brivnico.

FRANK ZORNJAK, 1837 So. Centre ave., Chicago, Ill.

Najboljše in najfinejše obleke so po nizki ceni na prodaj pri H. SCHWARTZ,

16-18 N. Halsted St., Chicago. Velika zaloga klobukov, čepic, čevljev, perila in kovčkov.

Kdor kupi za pet dolarjev, dobi darilo.

Prehlajenja se lahko iznebite in bolečine v vratu ter v prsih minejo takoj, če se napravi par močnih drgnjenj s "Pain Expeller", kakor je popisano v knjižici, v kateri zavita steklenica. Sredstvo se lahko kupi v Ameriki v sleherni lekarni za 25 centov steklenica; treba pa je paziti na to, da je varstvena znamka s sidrom na kartonu in na steklenici.

Podpisana se priporočava Slovenecem za mnogobrojen obisk, ker imava na razpolago dobrogostilno in dvorane.

Šajnek & Hans

1802 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

M. A. Weisskopf, M. D. Izkusen zdravnik.

Uradu od 8-11 predpoldne in od 6-9 zvečer.

1842 So. Ashland Ave. Tel. Canal 476 Chicago, Ill.

Valentin Potisek GOSTILNICAR

1237-1st St., La Salle, Ill. Toči vse, gostilni podrejene pijačine priporočajo rojakom za obilen obisk.

POZOR! Kadar se brijete stopite vedno v brivnico I. razreda, to je pri

Louis Polka, 1215 W. 18th St., Thalia Hall Bldg. CHICAGO, ILL.

Naročite se na Slovensko-angleško slovnico, Slovensko-angleški tolmač in Angleško-slovenski slovar.

Vse tri knjige v eni stane le \$1.00 in jo dobiš pri V. J. KUBELKA AND CO. 538 W. 145. St. New York, N. Y.

Primerno delo dobiš le, ako si zmožen angleščine.

SE LI BRIJETE SAMI?

Mi vam oferiramo britov za \$2.00 izdelano iz najboljšega materiala, ki se prodaja za \$4.00. To nam zagotovi in prinese 100 novih odjemalcev k tisočim drugim, katerim smo prodajali od leta 1876—to je 33 let pod tvrdo Jos. Kralj. Vsi ti so iznašli, da so naše britve iz najboljšega materiala in da jih najbolj zadovolje. Vsaka naših britev je garantirana in mi damo v sluduju, da ni komu britev po volji, damo popolno zadostitev dotičniku. Nihče ne more oceniti britve predno je ni rabil. Ker vemo, da so naše britve dobre, jih lahko tudi garantiramo. Cena tem britvam je le \$2.00. Brusimo tudi stare britve, za kar računamo 25c. za Chicago. Za izven mesta je plačati 5c več za poštnino.

JOS. KRAL, 1147 W. 18th Street, CHICAGO, ILL.

Dr. Wm. A. Lurie, IZKUSEN ZDRAVNIK.

Ordinuj: Auda's Drug Store, 631 S. Centre ave., od 11-12 po dnevi. Drugi urad: 100 State St., Room 210, od 4-5 ure popoldne, izzemili nedelje.

Stanovanje: 2757 W. 22nd Street. Telephone, Canal 859.

DR. RICHTER'S "PAIN-EXPELLER" Kaj ti koristijo močne milance, če trpiš na revmatizmu. PAIN-EXPELLER dobro vdrgnjen, ti takoj olajša bolečine in odstrani njih vzroke. Po 25c in 50c v vseh lekarnah. F. Ad. Richter & Co., 215 Pearl St., NEW YORK. Pazite na varstveno znamko s sidrom.

Joseph Kratky, 1645 W. 21st Pl., Chicago, Ill.

Izdelovalec najfinejših cigar vsake vrste. Na debelo in drobno.

Sveži kruh in fino pecivo dobite vedno v hrvatsko-slovenski pekarni

Curiš i Radakovič 1458 So. Centre Ave. Vosi tudi na dom CHICAGO.

POZOR! SLOVENCII! POZOR! SALOON s modernim keglijščen

Sveže pivo v sodčkih in buteljkah in druge raznovrstne pijače ter unijaška smodka. Potniki dobe čedno premošiče za nizko ceno.

Postrežba točna in izborna. Vsem Slovenecem in drugim Slovanom se toplo priporoča

MARTIN POTOČAR, 1625 So. Centre Ave. Chicago

POZOR! Podpisani naznanjam rojakom v Chicagi in okolici, da sem odprl novi saloon na 825 Blue Island Ave. Točim dobro pivo, vino in dobro wisko. Se priporoča

John Mladič 2236 So. Wood St. Chicago

Leopold Saltiel ODVETNIK

v kazenskih in civilnih zadevah. Auto Phone 6065. Office Phone Main 3065 Residence Phone Irving 4176

URAD: 27 METROPOLITAN BLOCK Severozap. ogol Randolph in La Salle ulice Stanovanje: 1217 Sheridan Road.

HALO! HALO! Kam pa! — Na sveže pivo in čisto dobrega vina k

Frank Mladiču 1832 S. Centre Ave. tam se bomo imeli po domače. To je pogovor s ceste, ki priča e mojem saloonu.

Frank Mladič, 1832 S. Centre Ave., Chicago.

Dr. W. C. Ohlendorf, M. D. Zdravnik za notranje bolezni in ranocelnik.

Izdravniška preiskava brezplačno—plačati je le zdavila, 1924-26 Blue Island Ave., Chicago. Za dne ur. Od 1 do 3 popol. Od 7 do 9 zvečer. Izven Chicago živeti bolniki naj pišejo slovenski.

Aka hočeš dobro naravno vino piti, oglasi se pri JOS. BERNARD-U 1903 Blue Island Ave. Telefon Canal 842 CHICAGO

Pri njemu dobiš najboljša kalifornijska in importirana vina.

Ker bodo v socialistični družbi vsi stari za delo nesposobni ljudje uživali pokojnino.

Ker v socialistični družbi ne bo miloščne; nikomur ne bo treba prosjačiti za griljež kruha in se ponižati pred drugimi.